

40 dagentijd & Pasen

Er is een woord

Pasen, of ik daar in ons Kerkblad iets over wil schrijven. Tsjja... laat ik beginnen met de beroemde laatste regels uit het gedicht dat Henriëtte Roland Holst-van der Schaik schreef in 1947 onder de titel: DE LOOP IS BIJNA VOLBRACHT:

*Dit eene weten wij en aan dit één
houden we ons vast in de duistere uren:
Er is een Woord, dat eeuwiglijk zal duren,
En wie 't verstaat, die is niet meer alleen.*

Je komt deze regels geregeld tegen in rouwadvertenties en dat is natuurlijk zo gek nog niet: ons perspectief op de dood verbinden we liefst met dit vergezicht! Maar ik zei al: het zijn de laatste regels uit een opstandig gedicht tegen de niets en niemand ontziende machten van geweld, onderdrukking en uitbuiting van mensen. 1947: was de oorlog eigenlijk al voorbij? Het lijkt goed er ook vandaag nog even bij stil te staan. Het zit vol met Bijbelse verbindingen: de socialiste Henriëtte Roland Holst was er van huis uit vertrouwd mee. Het is van het Eerste Woord (Johannes-evangelie) tot dit Laatste Woord, dat eeuwiglijk mag duren!

En nu ik het toch over het laatste woord heb: Bij het overlijden van Dries van Agt (wie kent hem niet!) en zijn vrouw werd een vraaggesprek met Jeroen Pauw (idem) uitgezonden, dat al in 2014 was opgenomen met de uitdrukkelijke afspraak dat het pas zou worden uitgezonden na van Agts dood. En zo geschiedde. Onder het motto: HET LAATSTE WOORD.

Pikant aan dat interview was het laatste woord van dat LAATSTE WOORD: op de vraag van Pauw of van Agt nog iets wilde zeggen wat nog niet aan de orde was geweest antwoordde hij dat hij zich ernstig zorgen maakte - gezien alle crises van tegenwoordig met de klimaatcrisis als ernstige bedreiging voor kinderen en kleinkinderen - en op de vraag naar een mogelijke "oplossing" waren het maar twee woorden: SPIRITUEEL REVEIL.

Een man een man een Woord een Woord!
De Bijbel is een boek om een kind bij de hand te nemen zei Augustinus al, en dat is een lief tijdje terug! (4e eeuw na Chr.) Een Spiritueel Reveil, is dat niet een ander woord voor Pasen? En was dat ook niet het perspectief van dat Woord dat

eeuwiglijk mocht duren? Het perspectief voor onze kinderen en kleinkinderen en wellicht ook van hen? Want zo iets moet Martinus Nijhoff - van wie vorig jaar werd herdacht dat hij 70 jaar geleden overleed en over wie toen een biografie is verschenen - voor ogen hebben gestaan toen hij dit prachtige en gevoelige gedicht schreef: HET KIND EN IK:

*Ik zou een dag uit vissen,
ik voelde mij moedeloos.
Ik maakte tussen de lissen
met de hand een wak in het kroos.*

*Er steeg licht op van beneden
uit de zwarte spiegelgrond.
Ik zag een tuin onbetreden
en een kind dat daar stond.*

*Het stond aan zijn schrijftafel
te schrijven op een lei.
Het woord onder de griffel,
herkende ik, was van mij.*

*Maar toen heeft het geschreven,
zonder haast en zonder schroom,
al wat ik van mijn leven
nog ooit te schrijven droom.*

*En telkens als ik even
knikte dat ik het wist,
liet hij het water beven
en het werd uitgewist.*

Het is hier niet de plaats om dit gedicht uitvoerig te exegetiseren - wat natuurlijk wel is gedaan - maar het is misschien wel interessant om ons af te vragen wat dat kind nou kan hebben geschreven, bij voorbeeld dit:

Lieve ministerspresidenten waar oorlog is, ik wil graag dat de oorlog stopt!

Als jullie dat doen dan spring ik een gat in de lucht van blijdschap.

*En je moet gewoon lief zijn voor elkaar en de vrede voelen.
Mag dat alsjeblieft?*

Groetjes van Rianne xxx

Was uit een ingezonden brief in Trouw van 12 februari jl. van Truus Storm, trotse juf van groep 4, Rotterdam.

Neem dat kind, die kinderen maar bij de hand, door dat Boek waarin het kind Mozes naar een bevochten, betere toekomst dobbert en waarin het kind Jezus uit een onherbergzame wereld een nieuwe weeft vanuit een Opstand tegen zo'n dood waar Rianne het over heeft en waarover van Agt - en wij met hem - zich zorgen maakt.

Dat is het Woord dat eeuwiglijk mag duren en dat in onze wereld steeds opnieuw mag binnendringen, zelfs als wij uit angst deuren, ramen en misschien zelfs onze ogen en oren gesloten houden (Johannes 21:19) VREDE ZIJ MET JULLIE!

Wat mij betreft: ogen en oren open voor dit geloof in Pasen!
Ds. Bernard Schelhaas, (vm. predikant Leiden Zuidwest)

Kunstexpositie 'Lichtpunt' in de Marekerk

In de Marekerk (Lange Mare 48) is in de 40 dagen voor Pasen en na Pasen tot Pinksteren de kunstexpositie 'Lichtpunt' te zien. Het zijn werken van Davitha van de Kuilen. Davitha van de Kuilen (1987) is een Nederlandse kunstenares die schildert, tekent en met grafische druktechnieken werkt. Ze groeide op in haar moeders atelier. Daar leerde ze al vroeg dat je met kunst verhalen kunt vertellen die je niet makkelijk in woorden kunt vatten.

Davitha ontwikkelde een kunstretraite om bewust toe te leven naar Pasen. In 2017 maakte ze iedere dag in de veertigdagentijd voor Pasen een kunstwerkje. Het resultaat is een kunst-dagboek bij het 40-luik dat te zien is bij de huidige expositie in de Marekerk. Daarnaast zijn zes werken te zien, die speciaal bedoeld zijn voor de periode tussen Pasen en Pinksteren. Die periode is in de kerken een periode van gebed, voorbereiding en verwachting. De kleurrijke schilderijen zijn een reflectie op de relatie mens - God en de wereld om ons heen.

Davitha van de Kuilen is beschikbaar voor interviews. De expositie is tot Pinksteren elke zaterdag van 14.00-16.00 uur in de Marekerk te zien. Voor meer informatie: Contactpersoon Kunstcommissie Marekerk: Marike Belo, email: mbelozijderveld@solcon.nl

Cantatevesper 24 maart om 17.00 uur

De laatste cantatevesper van dit seizoen is op 24 maart 2024 in de Hooglandse Kerk.

Het belooft een bijzondere vesper te worden, uitgevoerd door het Residentie Kamerkoor en Residentie Bachorkest, Den Haag.

Te horen zal zijn cantate 182, Himmelskönig, sei willkommen, gecomponeerd door Bach nadat hij aan het hof van Weimar van organist tot concertmeester werd gepromoveerd. Hij

schreef de cantate voor Palmzondag en deze wordt voor het eerst in 1714 uitgevoerd.

Het libretto is waarschijnlijk van bibliothecaris en hofpoëet Salomo Frank. Deze was minder ingenomen met het schrijven van aria's en recitatieven in kerkmuziek, vandaar dat in cantate 182 slechts één recitatief te horen is. Diverse aria's en koren volgen elkaar dus op zonder recitatief. Ook is er niet het gebruikelijke slotkoraal.

De evangelielesing voor Palmzondag is Matteüs 21:1-9, waarin het gaat over Jezus' glorieuze intocht in Jeruzalem. De tekst van de cantate sluit hierbij aan.

Solisten zijn Anne-Marieke Evers (alt), Chris Postuma (tenor) en Matthew Baker (bas). De voorganger is ds. Margreet Klokke en organist Willeke Smits.

Als voorbereiding op de cantate zal Nico van der Meel zaterdag 23 maart om 16.00 uur introductie geven op de cantate in de Hooglandse Kamer.

Taizéviering: zondagavond 14 april 2024 19.00 uur in de Maria Middelaeskerk Rijndijk 283 Leiden.

Zondagavond 14 april 2024 om 19.00 uur wordt er weer een oecumenische Taizéviering georganiseerd, deze keer in de prachtig herbouwde intieme Maria Middelaeskerk van de parochiekern Lam Gods in de Stevenshof. Kenmerkend voor de Taizé-vieringen zijn gebed, lezing, zang en meditatieve stilte om verbondenheid met God te zoeken.

Het thema van deze viering is **Vrede**. Deze tijd van gewapende conflicten in Europa, het Midden-Oosten en daarbuiten vraagt ons na te denken over dit veelomvattende begrip. Het Hebreeuwse woord *Sjaloom*, meestal vertaald met "vrede", is namelijk veel meer dan het zwijgen van de wapens. Het heeft ook te maken met gezondheid, heilheid en innerlijke vrede. Daarover willen we zingen, nadenken en mediteren in onze komende viering.

Voorganger in deze viering is ds. Mirjam Buitenwerf-van der Molen, predikant van de geloofsgemeenschappen Merenwijk en Leiden Zuidwest. Het Taizékoor staat onder leiding van Maarten Boonstra. De begeleiding van de Taizéliederen en de muziek worden verzorgd door Peter Heijligers en Henk Buis. U bent allen van harte welkom.

Namens de oecumenische Taizégroep van de RK parochiekeren Maria Middelaes en St. Petrus van de HH Petrus en Paulus parochie, Protestantse geloofsgemeenschappen Leiden Zuidwest en De Verbinding en de Oecumenische geloofsgemeenschap De Regenboog

Theo Krispijn
Inlichtingen: Krispijn49@gmail.com

Jong

Palmpaasstokken maken

In het weekend voor Pasen wordt in alle wijkgemeenten Palmpasen gevierd. In verschillende kerken is er voor kinderen in de basisschoolleeftijd de mogelijkheid om palmpaasstokken te versieren en om mee te doen met de feestelijke optocht in de dienst op Palmzondag. In Leiden Zuidwest zijn op 17 maart al palmpaasstokken gemaakt, maar in de andere wijken staat deze activiteit nog op de planning.

Zin om ook mee te doen en samen toe te leven naar Pasen? Welkom!

- Zaterdag 23 maart 16.00-18.00 uur, De Regenboog; de optocht is in de dienst op zondag 24 maart om 10.00 uur. Aanmelden tot 19 maart bij: ds.regenboog@gmail.com.
- Zondag 24 maart 9.15 uur, Hooglandse Kerk (ingang Hooglandse Huys). Aanmelden tot 19 maart bij: kliederkerk.lbg@gmail.com
- Zondag 24 maart 10.00 uur, De Verbinding (Vredeskerk), Aanmelden tot 19 maart bij: scriba@deverbindingleiden.nl

Singelloop voor het straatpastoraat in Leiden

Wist je dat er in Leiden zo'n 500 mensen op straat leven omdat ze geen (t)huis hebben? Straatpastor Femke vertelde

ons hier meer over tijdens de PGL jeugdkapel op zondagochtend 3 maart. Samen met jongeren van de Leidse PKN kerken kwamen we bij elkaar in de Regenboog. Femke beantwoordde onze vragen over dakloosheid in Leiden, het werk van een straatpastor, en haar passie en motivatie.

Samen met jongeren en jeugdleiders van verschillende kerken gaan we geld inzamelen voor Stichting Straatpastoraat Leiden, onder andere door deel te nemen aan de Singelloop op vrijdagavond 12 april.

Help je mee door onze jongeren te sponsoren? Dat kan door een gift over te maken naar NL21 TRIO 039 0490 814 op naam van *Stichting Straatpastoraat*

Straatpastor Femke

Leiden met de vermelding *Gift Singelloop*.

Meer informatie of vragen? Neem contact op met Ilse via jong@pg-leiden.nl

Activiteiten in het Paasweekend

**THE PASSION
EN
PAASWANDELING**

28 MAART EN 31 MAART

20.00 uur Hooglandse Huys | 6.00 uur vertrek Marekerk

Op donderdagavond 28 maart (inloop vanaf 20.00 uur) gaan we met elkaar *The Passion* kijken in het Hooglandse Huys.

Op zondagochtend 31 maart maken we opnieuw een vroege Paaswandeling + ontbijt in de duinen. We vertrekken om 6.00 uur op de fiets vanaf de Marekerk en zijn rond 9.30 uur terug in Leiden. Om 10.00 uur zijn we welkom in de Paasdienst in de Regenboog waar de muziekgroep een aantal nummers in *The Passion* stijl zal verzorgen.

Meer informatie of opgeven via jong@pg-leiden.nl

College van Kerkrentmeesters en Algemene Kerkenraad

Een nieuwe naam onder dit stukje! Sinds half januari ben ik secretaris van het College van Kerkrentmeesters.

Wie ben ik? In 1983 zag ik op een mooie warme zondagavond het levenslicht in het streekziekenhuis te Goes. In 2001 verhuisde ik naar Leiden om daar te gaan studeren: eerst taalwetenschap, toen psychologie. Ik trouwde daar, kreeg er kinderen, en ben er nooit meer vertrokken. Inmiddels ben ik

alweer een kleine vijftien jaar ambtenaar in het hart van de Nederlandse democratie.

In mijn studententijd sloot ik me aan bij de Marekerk. Daar was ik van 2019 tot 2022 al ouderling-kerkrentmeester van de wijk. Dat viel voor een groot deel samen met de coronatijd; een hectische periode met lastige beslissingen. Daarom wilde ik het de komende jaren eigenlijk rustig aan doen – maar toen had het college opeens een secretaris nodig. De rest is geschiedenis.

Inmiddels ben ik alweer een paar maanden in functie. Ik ben blij dat ik me op deze manier voor de kerk kan inzetten. Als secretaris hecht ik niet alleen aan zorgvuldig taalgebruik en goed bestuur, maar vind ik het ook belangrijk om bereikbaar en benaderbaar te zijn. Aarzel dus niet om me te mailen als je een vraag hebt over ons beleid.

*Gert Dronkers,
secretaris College van Kerkrentmeesters
secretaris@kerkelijkbureauleiden.nl*

Kerkbalans 2024

In januari vroegen we uw aandacht voor Actie Kerkbalans. Per 7 maart hebben we in totaal 1.166 toezeggingen ontvangen met een totaalbedrag van € 491.000,-. Dat is op dit

moment al een heel mooi bedrag! Het jaar 2023 hebben we afgesloten met een prachtige opbrengst van € 532.000,-. Wij hopen dat veel gemeenteleden nog een toezegging zullen doen zodat het bedrag van € 491.000 nog verder zal stijgen. Wij hebben er alle vertrouwen in!

Als uw formulier nog niet is opgehaald dan kunt u het sturen naar het Kerkelijk Bureau, Van Vollenhovenkade 22, 2313 GG Leiden of naar antwoordnummer 10451, 2300 WB Leiden.

Voor degenen die meedoen met kerkbalans digitaal: als u de mail niet ontvangen hebt kijkt u dan nog even in de spambox of stuur een mail naar kerkbalans@kerkelijkbureauleiden.nl, dan sturen we de kerkbalansmail alsnog naar u toe of, als u dat liever wilt, een formulier.

Het College van Kerkrentmeesters wil u heel hartelijk bedanken voor uw toezegging. En natuurlijk ook heel veel dank aan alle lopers die zich weer hebben ingezet voor kerkbalans!

College van Kerkrentmeesters

Zing het maar!

Soms wordt dat tegen je gezegd, wanneer je niet goed je gedachten of gevoelens onder woorden kunt brengen. Zo zijn er vele liederen en liedjes gemaakt over de liefde!

In de kerk zingen en musiceren we veel. In de 40-dagentijd komen we na Palmzondag in de Stille of Goede Week. In deze week kunnen we beter zingen en musiceren over het lijden en sterven van onze Heer Jezus Christus dan dat we er veel over (s)preken.

Muziek en zang horen bij de christelijke traditie. Dat heeft te maken met de Joodse wortels van het christendom. Denk maar aan de tempelliturgie. Het is niet voor niks dat we het boek van de Psalmen in de Bijbel hebben. In psalm 22 staat zelfs: 'U bent de Heilige, die op Israëls lofzangen troont'

(vers 4).

Voor Willem Barnard (1920-2010) was zingen een levensnoodzaak. Hij heeft veel liederen gemaakt, die in liedboeken staan. Barnard kon alleen maar zingend geloven. Zingen was voor hem toe-eigening van het heil. Ooit heeft hij gezegd, dat het bij zingen niet zozeer gaat om 'te uiten', maar meer om 'te innen'. Door zingen 'adem' je het geloof als het ware 'in'.

In onze Protestantse gemeente zingen en musiceren we volop. Denk aan cantatediensten, Evensongs, zang van cantorial of koor, samenzang, begeleiding door orgel en andere instrumenten. We zijn dankbaar voor al die gemeenteleden die zich hiervoor inzetten. Vanuit de Algemene Kerkenraad stimuleren we om wat samen kan, ook samen te doen. Op z'n minst kunnen we elkaar attenderen op en informeren over die momenten van zingen en musiceren.

Het zou zomaar kunnen dat we zelf – door omstandigheden – niet goed kunnen zingen, maar door zang en muziek van anderen toch meegenomen worden. Wat mooi, wanneer dit met Pasen gaat gebeuren!

Nico Belo, scriba Algemene Kerkenraad

Diaconie

Pasen als uitzicht

Voor veel mensen die met een hulpvraag bij De Bakkerij komen, staat het water al hoog aan de lippen. Ze zijn vele instanties en loketten voorbij en hebben de schroom overwonnen om om hulp te vragen. Is er uitzicht? Soms lijkt alle hoop verloren.

Om dan in De Bakkerij even in alle rust en met aandacht en een kop koffie welkom te zijn, kan al een groot verschil maken. Je gezien weten.

En dan samen verder kijken naar wat nodig is en waar iemand bij geholpen is. Een supermarkt bon of een boterham ter overbrugging. En daarna verder met gestructureerde hulp.

Het lijken maar kleine dingen. Maar ze zijn wezenlijk en lichtpuntjes. Licht dat maakt dat je verdergaat, niet alleen bent. De hoop niet verliest.

Wij mensen mogen leven in dat licht van Pasen en kunnen zo elkaar 'genadig Paaslicht' doorgeven.

Dat kan ieder op zijn eigen plek. Veerle Rooze zei: Deze beweging kan overal starten: in een huiskamer in Leiden-Zuid waar iemand de tafel dekt voor mensen die het nodig hebben, in een kerk buiten het centrum die samen gaat koffiedrinken. Het zit in hele basale dingen en daarom is het zo wezenlijk.

Daarvan klinken ook de jaarverslagen van M25 en Individuele Hulp, te lezen op onze website. Bij M25 worden de jongeren uitgedaagd om op grond van de werken van barmhartigheid zelf in

hun omgeving aan de slag te gaan. Om zo anders naar hun naaste te gaan kijken door een gesprek met een ervaringsdeskundige. Met andere ogen kijken en aan de slag gaan: Een mooie Paaservaring!

Een nieuw Ontmoetings-bankje voor Krijn & De Bakkerij! Doet u mee?

Het houten bankje op de Oude Rijn hoort bij het beeld van De Bakkerij. Er wordt op gezeten, gepraat en geslapen. Een rustpuntje voor medewerkers, vrijwilligers en menig mens die met zijn ziel onder de arm door de stad zwerft. Het staat symbool voor de manier waarop wij present willen zijn in de Leidse samenleving: op een laagdrempelige manier mensen ondersteunen, rust geven en elkaar ontmoeten. Het huidige bankje is aan vervanging toe. En na het geweldsincident zouden we graag een nieuwe versie willen opdragen als herinneringsplek voor onze balievrijwilliger Krijn. Met een tekst erop.

Hiervoor hebben we ca € 800,- tot 1000,- nodig. Doet u mee? Met vele kleine of minder kleine beetjes kunnen we hopelijk medio juli het nieuwe

bankje ceremonieel in gebruik nemen! U kunt uw donatie overmaken op: NL 46 INGB 0000 097065 t.n.v. Diaconie PGL o.v.v. bankje/ Krijn

Miquela Neyda nieuwe projectmedewerker Oma gaat op Stap!

Maatschappelijk betrokken

Miquela deed o.a. werkervaring op als vrijwilligerscoördinator bij de stichting Exodus en bij de hulpdienst van de SP. Ze is actief bij Leiden Inclusief, een initiatiefgroep vanuit de gemeente Leiden om racisme en discriminatie tegen te gaan. Ook is ze betrokken bij Mapping Slavery.

Ouderen

Miquela had wel eens gelezen over De Bakkerij maar toen ze de vacature voor projectmedewerker onlangs voorbij zag komen is ze de website eens goed gaan bekijken. De christelijke identiteit en het helpen van mensen aan de rand van de samenleving spreekt haar erg aan: "De Bakkerij volgt continu de ontwikkelingen in de maatschappij, staat open voor nieuwe ideeën en start nieuwe projecten waar nodig". Miquela is van mening dat ouderen een onderbelichte groep zijn in de maatschappij en aandacht nodig hebben. Ze dacht: 'ik ga solliciteren!'

Aanpakken

Miquela is van het type 'eerst goed luisteren, maar daarna wel aanpakken!' "Het werk in De Bakkerij is nooit saai!", dat heeft ze inmiddels wel ondervonden. Welkom Miquela in het team van De Bakkerij!

PAASBRODENACTIE
DIACONAAL CENTRUM DE BAKKERIJ

*want gedeeld brood
smaakt zoveel beter*

We wensen u allen een gezegend Pasen- met het Paasbrood van De Bakkerij!

al ruim 100 jaar een begrip in Leiden

witgoed
ijzerwaren
installaties
beveiliging
sleutelservice
koopmans verf
gereedschappen
bouwmaterialen
totaal verbouwing
tuingereedschappen

Hartwijk
SINDS 1919

www.hartwijk.nl
Lammermarkt 3 2312CK Leiden 071-5126627

DE EERSTE

STAP GAAT

ZELDEN

ACHTERUIT

DRIEBERGEN
accountants
fris | scherp | helder

T 071 402 16 21
algemeen@driebergenaccountants.nl
www.driebergenaccountants.nl

bms notarissen

BMS Notarissen
Plantsoen 25
2311 KG Leiden
T. 071 516 29 30
E. info@bmsnotarissen.nl
www.bmsnotarissen.nl

Notarissen
mr. R.H. (Roel) Breedveld
mr. E.J. (Egbert) Moolenaar
mr. M. (Mark) Schwarze

Ons kantoor is aangesloten bij
NETWERK NOTARISSSEN

Begraafplaats Rhijnhof, Laan te Rhijnhof 4, Leiden

Gedenkmuur voor urnen

- * Voor alle gezindten
- * Diverse sfeergebieden om eigen plek uit te zoeken
- * Graf reserveren bij leven
- * Budgetgraven en keldergraven
- * Urnenmuren, urnengraven, urnenkelders
- * Verscheidene strooivelden
- * Openlucht-aula
- * Rouwsteiger voor uitvaart over water
- * Moderne aula's en koffiekamers
- * Wandelpark met natuur- en kunstroutes
- * Theehuis Veldheim dagelijks geopend

De medewerkers van Rhijnhof denken graag mee over wensen voor begraven en asbestemming.
071-532 06 09 (keuzemenu toets 2)
info@rhijnhof.nl - www.rhijnhof.nl

Openingstijden:

Kantoor: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 16.00
Theehuis Veldheim: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 17.00
(Theehuis opent 10.00) Zondag van 11.00 tot 17.00

du PRIE
bouw & ontwikkeling b.v.

Restauratie / Renovatie / Utiliteitsbouw / Woningbouw

www.duprie.nl

VASTGOED ONDERHOUD

Al meer dan
50 jaar

www.baartbv.nl • Tel.: 071-5234111

Leiden Zuidwest – De Pelgrim

Stille Week en Pasen

In de komende tijd leven we toe naar Pasen. Aanstaaende zondag 24 maart is het Palmpasen, en horen we over de intocht van Jezus in Jeruzalem. Ds. Jeroen Bellwinkel zal hierin voorgaan. Afgelopen zondagmiddag 17 maart hebben we samen met kinderen uit de Stevenshof palmpaasstocken gemaakt tijdens de eerste Kliederkerk van Leiden Zuidwest. De foto's zullen te zien zijn tijdens de koffie na de dienst op Palmzondag.

De dienst op de avond van Witte Donderdag 28 maart begint om 19.00

uur in de Pelgrim. We lezen het verhaal van de voetwassing uit het Johannes evangelie. Voordat we samen de Maaltijd in de kring vieren, wassen we zelf onze handen. Het lijkt me bijzonder om zo een Bijbelverhaal ook via de zintuigen te laten spreken.

De dienst op Goede Vrijdag 29 maart is een oecumenische (leken)viering in de Maria Middelaars, en begint om 19.00 uur. Het lezen van het verhaal van de kruisiging van Jezus wordt gecombineerd met beelden van kruiswegstaties. De dienst op Paasavond 30 maart is om 19.00 uur in de Pelgrim. De duisternis

van de dood van Christus is nog voelbaar, maar het licht van de opstanding breekt al door. Tijdens deze dienst zullen we onze doop gedenken. Muzikale medewerking wordt verleend door The Lords Channel o.l.v. Peter Heijligers. Paasochtend 31 maart beginnen we om 9.00 uur met een gezamenlijk paasontbijt in de Pelgrim. Collega ds. Janco Wijngaard zal voorgaan tijdens een feestelijke Paasviering die begint om 10.00 uur. We vieren samen de Maaltijd van de Heer. Ik wens u allen een gezegende tijd op weg naar Pasen!

Ds. Mirjam Buitenwerf

Liturgische bloemschikking 40 dagen tijd

In deze 40-dagentijd verzorgt Henny Boom de liturgische bloemschikking. Bijgaande foto is de schikking van de 3e zondag van de 40-dagen tijd en deze zondag heet Oculi. Dat betekent: "Ogen". De paarse bloemen van de primula symboliseren donkere ogen waarin het licht niet weerkaatst.

Er is wat meer groen op de aardbol en de bosbestakjes verwijzen naar de hemel. Jeremia moet het volk oproepen naar God te luisteren, maar zullen zij dat ook doen? Jeremia 26: 1-19

Paasontbijt

Zondag 31 maart, Eerste Paasdag, gaan we samen ontbijten. Vorig jaar is het erg goed bevallen en waren er veel gemeenteleden die het fijn vonden om deze belangrijke zondag op deze wijze met elkaar te beginnen.

Bij binnenkomst een feestelijk gedekte tafel en gezellige mensen om je heen. Wat een fijn begin van een mooi Paasfeest. De inloop van de ochtend is om 8.45 uur. We willen dan om 9 uur beginnen. U hoeft zich niet op te geven.

Mocht u niet naar het ontbijt komen, dan bent u natuurlijk hartelijk welkom in de kerkdienst om 10.00 uur.

Namens de Kerkenraad Trieneke van Berkum (scriba)

Project "40-dagentijd", diaconaal project voor Nema en Felix Kohol - Burkina Faso

Nema en Felix Kohol, een zendelingen artsen echtpaar, dat een 'mother and child' kliniek runt in Ouagadougou, Burkina Faso, West-Afrika. In de dienst van 18 februari heb ik uitgelegd dat we geld inzamelen voor kinderkleding

en gratis medische zorg, met name voor de vele vluchtelingen kinderen, die met hun ouders in tentenkampen verblijven, aan de rand van Ouagadougou. Na de staatsgreep in 2022 is het onrustig gebleven door aanwezigheid van jihadistische groepen. Vanuit de kliniek proberen Nema, Felix en hun medische staf de vluchtelingen te bereiken 'in het veld'. De volgende 'outreach' is voor Pasen 2024 gepland. Elke week staat de 'schoenendoos' klaar in de koffieruimte om uw giften in te doen. Geld overmaken naar ons wijkfonds kan ook: Prot. wijkgemeente Leiden Zuidwest, NL51 INGB 0000 534930, o.v.v. "Project 40-dagentijd".

Annet Pelleboer, diaken

Kerkdiensten

	De Pelgrim	Vredeskerk	Marekerk
Zondag 24 maart – Palm Pasen Deurcollecte: PKN – Missionair werk Nederland – Het Paasverhaal voor heel Nederland	10.00 ds. J.M.F. Bellwinkel	10.00 ds. C. de Jonge	10.00 ds. T. Jacobs 17.00 ds. J. Quist, Scheveningen
Donderdag 28 maart – Witte donderdag	19.00 ds. M. Buitenwerf, Heilig Avondmaal	20.00 ds. G.J. Venema	
Vrijdag 29 maart – Goede vrijdag	19.00 oecumenische viering in de Maria Middelareskerk	20.00 ds. G.J. Venema	19.30 ds. T. Jacobs
Zaterdag 30 maart – Stille zaterdag	19.00 ds. M. Buitenwerf, Paaswake	20.00 ds. G.J. Venema, Paaswake m.m.v. de Cantorij	
Zondag 31 maart - Pasen Deurcollecte: eredienst en pastoraat	10.00 ds. J.C.R. Wijngaard	10.00 ds. R.H.M. de Jonge	10.00 ds. T. Jacobs 17.00 ds. B.F. Bakelaar, Krimpen a/d Lek
Zondag 7 april Deurcollecte: onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. Chr. de Jonge	10.00 ds. J. van den Berg-Meelis	10.00 ds. R.H.M de Jonge 17.00 ds. T. Jacobs
Zondag 14 april Deurcollecte: eredienst en pastoraat	10.00 I. Visser	10.00 ds. G.J. Venema	10.00 ds. A.J. Zoutendijk, Utrecht 17.00 ds. T. Jacobs
Zondag 21 april Deurcollecte: onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. J.M.F. Bellwinkel	10.00 ds. G.J. Venema	10.00 ds. T. Jacobs 17.00 ds. C. van den Berg, Gouda
Zondag 28 april Deurcollecte: eredienst en pastoraat	10.00 A. Warmsteker	10.00 M. Draaijers	10.00 J.P. Karstens 17.00 ds. C. van Anandel, Amsterdam
Zondag 5 mei Deurcollecte: doel door de wijk te bepalen	10.00 pastor P. den Dekker	10.00 ds. R.H.M. de Jonge	10.00 ds. Glismeijer, Vreeswijk 17.00 ds. T. Jacobs
Donderdag 9 mei – Hemelvaart	10.00 J.P. Karstens	10.00 ds. G.J. Venema	10.00 ds. T. Jacobs
Zondag 12 mei Deurcollecte: onderhoud kerkelijke gebouwen	10.00 ds. R.H.M. de Jonge	10.00 ds. T.S. Smit	10.00 ds. K. van Ekris, IZB/Zeist 17.00 prof. W.H.Th. Moehn, Hilversum

Hooglandse Kerk

10.00 ds. M.R. Klokke
12.00 Ekklesia, ds. H. Pals
17.00 ds. M.R. Klokke,
Cantatevesper

19.30 ds. M.R. Klokke, Avondmaal,
m.m.v. de Leidse Cantorij

19.00 ds. M.R. Klokke,
m.m.v. de Leidse Cantorij
21.00 Ekklesia, ds. C. van den Berg

21.30 Ekklesia i.s.m. LBG, R.
Goldbach, Paaswake

10.00 ds. M.R. Klokke,
m.m.v. de Leidse Cantorij
12.00 Ekklesia, ds. O. Boersma

10.00 ds. J. Smit
12.00 Ekklesia, ds. J. van Malde

10.00 ds. M. Buitenwerf
12.00 Ekklesia, ds. M. Leijdens

10.00 ds. M.R. Klokke
12.00 Ekklesia, ds. J. van Rijn
17.00 ds. M.R. Klokke, Evensong

10.00 ds. M. Elbers
12.00 Ekklesia, J. van Remundt

10.00 ds. M.R. Klokke, Avondmaal,
m.m.v. de Leidse Cantorij
12.00 Ekklesia, C. van Bree

10.00 prop. P. van Bijsterveld

10.00 ds. A. Alblas
12.00 Ekklesia, ds. O. Boersma

De Regenboog

10.00 ds. M. Buitenwerf, Palmpasen
processie

19.30 pastor W. Hoogendoorn,
m.m.v. het Regenboogkoor

19.30 ds. M. Buitenwerf,
m.m.v. het Regenboogkoor

21.30 Pastor W. Hoogendoorn,
m.m.v. het Regenboogkoor

10.00 ds. M. Buitenwerf,
Heilig Avondmaal,
m.m.v. Arcobaleno

10.00 pastor W. Hoogendoorn

10.00 ds. M.R. Klokke

10.00 ds. M. Buitenwerf,
Heilig Avondmaal,
m.m.v. het Regenboogkoor

10.00 pastor M. Claasens

10.00 pastor W. Hoogendoorn

10.00 ds. M. Buitenwerf

10.00 pastor C. Hofschreuder

Overige vieringen

Waalse Kerk Leiden

Breestraat 62-64
2311 CS Leiden
Zondag 10.30 u.

24-03 ds. L. van Hilten-Matthijssen
28-03 ds. R.N. Bennahmias (19.30 u.)
29-03 ds. H.A.C. Mooiman (19.30 u.)
31-03 ds. ds. R.N. Bennahmias
07-04 ds. R.N. Bennahmias
14-04 ds. R.N. Bennahmias
21-04 ds. L. van Hilten-Matthijssen
28-04 ds. K. Blei
05-05 ds. ds. R.N. Bennahmias
09-05 ds. R.N. Bennahmias
12-05 ds. D. Zantingh

Scheppingskerk Leiderdorp

Van Poelgeestlaan 2
2352 TD Leiderdorp
Dienst voor doven.
Zondag 10.00 u.

24-03 N. Langstraat + tolk
07-04 ds. R. Lock + tolk
21-04 ds. A.F. de Best + tolk
05-05 ds. A. Ravensbergen = tolk

Lakenhof Leiden

Arthur van Schendelstraat 2
2321 WH Leiden
Zondag 10.30 u.
24-04 en 28-04: ds. J.C.R. Wijngaard

Schouwenhove Leiden

Schouwenhove 27
2332 DP Leiden
Woensdag 15.00 u.
24-04 ds. G. Fröberg

Oecumenische Taizé-viering:

zondag 14 april 2024 19.00 uur in de
Maria Middelaars-kerk

Rijndijk 283 Leiden
Kenmerkend voor de Taizé-vieringen zijn
gebed, lezing, zang en meditatieve stilte om
verbondenheid met God te zoeken.

Het thema van deze viering is Vrede.

Voorganger in deze viering is ds. Mirjam Buitenwerf,
m.m.v. het Taizé-koor

De Verbinding – Vredeskerk

Klaagliederen

De Klaagliederen van Jeremia worden in de synagoge gelezen op 'de dag van treurnis': alle rampspoed weer voor ogen. Wij lezen de klaagzangen in de Stille Week. Vooruit kijken naar de toekomst vraagt nu eenmaal om erkenning van de pijn.

Stille Week in De Verbinding

Van Palmzondag tot Pasen is er dagelijks een viering in de Vredeskerk.

Het begint feestelijk op **zondag 24 maart**. De kinderen maken samen palmpaasstocken, dragen die rond en we zingen samen met hen een vrolijk gezang. Aanvang: 10.00 uur. Voorganger is ds. Chris de Jonge.

Op **maandag 25, dinsdag 26 en woensdag 27 maart** is er een morgengebed van 7.00 tot 7.30 uur: een half uurtje van zang, gebed en stilte. Voor wie wil is er aansluitend gelegenheid een kop koffie of thee te drinken.

Witte Donderdag 28 maart vieren we een dienst van Schrift en Tafel; aanvang: 20.00 uur. In deze dienst ervaren we in de kring rond de tafel dat vriendschap kan verbinden, maar ook momenten van scheiding kent. Voorganger is ds. René Venema.

Zonder verkondiging, maar met veel zeggingskracht is de viering op **Goede Vrijdag, 29 maart, om 20.00 uur**. De 'Klaagliederen van Jeremia' vertolken het verdriet van alle tijden om wat mensen elkaar aandoen, soms 'in naam van God'.

In de **Paasnacht, zaterdag 30 maart**, klinken vele stemmen uit de Schrift en laten we zingend horen dat we blijven hopen op een betere wereld. God vernieuwt Zijn verbond met de mensen. Aan de dienst wordt meegewerkt door de cantorij Vredeskerk o.l.v. Maarten Boonstra. Voorganger is ds. René Venema. Aanvang: **20.00 uur**.

Op **Paasmorgen 31 maart (10.00 uur)**, vieren we dat de verbondsvernieuwing ons in een nieuw licht plaatst. In deze dienst van Schrift en Tafel is ds. Rien de Jonge voorganger.

Gemeentemaaltijden in De Wijkplaats

In de 5 weken voorafgaand aan De Stille Week hebben we met 20-25 mensen eenmaal per week op maandag een soepmaaltijd gegeten. We luisterden naar een kort liturgisch moment, ter voorbereiding op het komende Paasfeest. We zamelden geld bijeen voor de Kinderen van de Voedselbank: ongeveer € 800,-. Een mooie traditie van onze geloofsgemeenschap.

Actie-land Colombia

Onze geloofsgemeenschap heeft als Diaconaal project Colombia, een zogenaamd Actie-land van Kerk in Actie, uitgekozen om ons de komende tijd in te gaan verdiepen en geld voor diverse projecten in te zamelen. Onze familie Abad uit Colombia, die tijdens hun asiel-aanvraag bij ons in de kerk woont, zal ook bijdragen aan onze kennis over hun mooie, maar ingewikkelde land. Op 10 maart is er een informatiebijeenkomst geweest, waar Gonda de Haan, de contactpersoon van Kerk in Actie in Zuid-Amerika, een inkijkje heeft gegeven in de moeilijkheden waarmee de inwoners te maken hebben. Wordt vervolgd!

Hemelvaart donderdag 9 mei

Al vele jaren wordt op Hemelvaart een bijzondere dienst gevierd tijdens het kampeerweekend. Voor het eerst viert De Verbinding dit jaar op twee plaatsen een dienst: ook in de Vredeskerk zal er een kerkdienst zijn (10.00 uur). Een nieuwe manier om vorm te geven aan onze naam: 'De Verbinding'.

Hemelvaartkamperen

Ga je mee 'Hemelvaartkamperen' van 8 t/m 12 mei op landgoed Welna bij Epe? Veel ruimte om je eigen tent of caravan

te plaatsen en nog veel meer ruimte om plezier te maken. Zowel op de camping als daarbuiten. Via hemelvaartkamperen@gmail.com kan je vragen stellen of je opgeven. Leuk joh!

Jan Hendrik Labots

Perkplantenmarkt

Op zaterdag 18 mei zal er van 10.00 tot 14.00 uur op het plein bij de Vredeskerk een perkplantenmarkt zijn. Er is weer een breed assortiment te krijgen van begonia's, petunia's, geraniums en nog veel meer. De opbrengst is voor de wijkkas. Het is ook een fijne gelegenheid voor koffie en een praatje met bekenden.

Marekerkgemeente – Marekerk

Op weg naar Pasen

We zijn aangekomen in de lijdens tijd. Veertig dagen plus zes zondagen neemt deze periode in beslag. Op Aswoensdag waren we met veel mensen in het hoogkoor van de Hooglandse Kerk. Waardevol om zo op Aswoensdag deze periode te markeren.

Een mooie oproep voor de 40-dagentijd - en voor de tijd daarna vind ik in dit citaat van Anselmus van Canterbury (1033 – 1109):

“Kom, kleine mens,
laat je beslommingen even voor wat ze zijn,
verberg je een moment voor je rumoerige gedachten.
Leg je zware zorgen aan de kant en zet je vermoeiende taken opzij.

Neem een weinig tijd voor God en rust een weinig uit in Hem. Ga in je binnenkamer van je hart, sluit alles buiten behalve God en wat je helpt Hem te zoeken, doe je deur dicht en zoek Hem. Zeg nu, heel mijn hart, zeg nu tot God:

‘Ik zoek Uw gelaat, naar Uw gelaat, Heer, ben ik op zoek.’”
[uit: Mirjam van der Vegt, De dag met God. Gebeden, 2020, blz.14]

Op Palmzondag hopen 25 mensen belijdenis van het geloof af te leggen. Mariëlle Berkum geeft een impressie van de belijdeniscatechese van het afgelopen seizoen. We zien uit naar een mooie en gezegende dienst.

Belijdeniscatechese

Sinds afgelopen september is de Marekerkgemeente een historisch hoog aantal belijdeniscatechisanten rijker. Elke maandagavond komt een groep van 23 mensen bij elkaar o.l.v. dominee Ton Jacobs en elke dinsdagavond een groep van zes mensen o.l.v. jeugdwerker Ilse Visser.

We zijn niet alleen een grote, maar ook een hele diverse groep qua leeftijd, achtergrond en opleiding. Hierdoor hebben we elke week weer boeiende gesprekken.

Aan de hand van het boekje Hou(d) vast: om vandaag je geloof te belijden van de HGJB, dat opgedeeld is volgens de drieslag ‘God de Vader’, ‘God de Zoon’ en ‘God de Heilige Geest’, hebben we al veel geloofsthema’s behandeld. Klassieke dogmatische thema’s zoals verbond, doop en avondmaal, maar ook thema’s die ons meer stilzetten bij onze roeping als christen in de wereld, zoals gaven van de Geest en discipelschap.

We beginnen de avond vaak met zingen, waarna de dominee een korte introductie geeft op het thema van de avond. Hierna gaan we in kleine groepjes aan de slag met een bijpassende Bijbelstudie en de toepassingsvragen uit het boekje.

Omdat deze vragen vaak best persoonlijk zijn, is het mooi om te zien dat we elkaar als groep het vertrouwen geven om ons hart open te stellen en elkaar op deze manier beter te leren kennen.

Vijf maanden na de start van de belijdeniscatechese hebben 25 mensen de keuze gemaakt dat zij op Palmzondag belijdenis willen afleggen van hun geloof. We zien erg uit naar dit moment!

Mariëlle van Berkum

In de Stille Week hebben we maandagavond tot en met donderdagavond een vesper – van 19.30 - 20.00 uur.

maandag 25 maart	Herengrachtkerk	Joh. 18:1-14
dinsdag 26 maart	Marekerk	Joh. 18:15-27
woensdag 27 maart	Marekerk	Joh. 18:28-40
donderdag 28 maart	Opstandingskerk	Joh. 19:1-16

Op Goede Vrijdag om 19.30 uur wordt er een kerkdienst gehouden in de Marekerk. In deze dienst zullen delen van de Johannes Passion (1704) van Georg Böhm (1661-1733) door MareVocale ten gehore gebracht worden. Deze liederen vormen samen met de Schriftlezing een geheel. In deze dienst willen we ook het Heilig Avondmaal vieren.

Op Eerste Paasdag zal MareVocale op een andere wijze haar medewerking verlenen. De zangmomenten zullen in beurtzang met de gemeente gedaan worden. In deze dienst sluiten we met de kinderen het paasproject af. Ze maken gebruik van het paasproject van het Nederlands Bijbelgenootschap: Met vallen en opstaan. Daarin volgen we Petrus. Ik ervaar het project als troostend en leerzaam. Een christen valt nogal eens, net als Petrus; en tegelijk: je mag steeds weer opnieuw beginnen.

ds. Ton Jacobs

Leidse Binnenstadsgemeente – Hooglandse Kerk

Stille week en Pasen in de Hooglandse Kerk

Op de weg naar Pasen wordt dit jaar het evangelie naar Matteüs gevolgd, in de Hooglandse Kerk. Elke evangelist legt zo zijn eigen accenten. Het is goed, om ze van elkaar te onderscheiden! Het evangelie naar Matteüs bestaat uit vijf delen met verhalen over Jezus' daden en vijf delen over zijn woorden. Het getal vijf doet aan de vijf boeken van de Thora denken. Zo verbindt Matteüs Jezus met Mozes. Hij is voor hem de nieuwe Mozes. Het geliefde kind van God dat de wet vervult.

Er zijn veel diensten in de stille week, elders ziet u ze allemaal in dit kerkblad staan. Ik begrijp goed dat de meeste mensen er maar één van meemaken. Maar ik kan u aanraden om ze te minste één keer in uw leven allemaal te volgen. Om te voelen dat ze bij elkaar horen, dat ze samen één aangrijpende en ontroerende 'Matteüs-passie' vormen. En misschien doet u het dan wel vaker...

Voorstellen en afscheid nemen

Op Pasen nemen we afscheid van onze jeugdwerker Robert Huurnink. Twee jaar geleden begon hij samen met Tim Wildeman met zijn taak in de LBG. Begin dit seizoen nam Tim afscheid, en stond Robert er alleen voor.

Met goede moed begon hij, samen met de jeugdambtsdragers, aan zijn taken bij de Kliederkerk, de Basics, de Jeugd van Tegenwoordig, Niet van brood alleen en de Jeugdraad. Hij werd alleen ziek, en moest een stapje terug doen. Nu hij gelukkig weer aan het terugkomen is, moeten we helaas

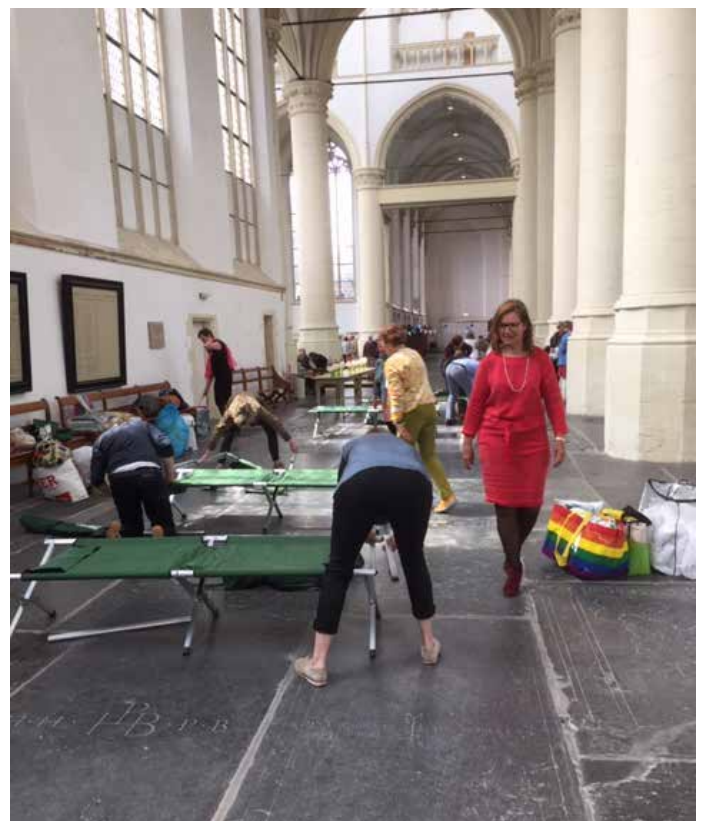
afschied van hem nemen – zijn contract loopt af. We bedanken hem heel hartelijk voor zijn inzet voor de kinderen en jongeren in de LBG! Het is goed om te weten dat jeugdwerker Ilse Visser van de Marekerk haar aandacht de komende tijd over alle PGL-kerken gaat verdelen, dus ook af en toe bij ons zal zijn.

Op Pasen wordt Paul van Bijsterveld aan de gemeente voorgesteld. Hij was advocaat, maar gooide het roer om en ging theologie studeren aan de PThU in Amsterdam. Tussen Pasen en Pinksteren loopt hij stage in de Hooglandse Kerk. Hij zal o.a. pastorale bezoeken doen en voorgaan in de dienst met Hemelvaart.

De Hooglandse Kerk als onderdak voor pelgrims

Op de zaterdag in het Hemelvaartsweekend zal de Hooglandse Kerk onderdak bieden aan vijftig pelgrims. Deze zijn afkomstig uit vier kerken in Bloemendaal, Noordwijk, Leiden en Den Haag. Er worden gedeeltes van het oude pad naar Santiago de Compostella gevolgd. Pelgrimeren is tegenwoordig razend populair. Velen hebben het meerdaagse wandelen ontdekt als de manier bij uitstek om je te ontspannen en te bezinnen. De beweging van je lichaam brengt ook iets teweeg in je hoofd en hart. Gedachten en gevoelens komen en gaan, soms kun je ze loslaten en soms komt er iets nieuws in je boven. Sommigen gaan op reis vanuit een spirituele behoefte, anderen hebben een persoonlijke reden. Hoe dan ook geldt voor bijna iedereen: Niet het doel, maar de reis is je bestemming.

Aan de leden van de LBG wordt gevraagd om op zaterdag 10 mei een veldbed te komen opmaken in de kerk, en voor een ontbijt te zorgen. Een groepje van zeven gemeenteleden zorgt voor de gastvrije ontvangst – en ook op die manier doe je mee met de reis! Omdat we in de PGL steeds meer samenwerken wordt ook u uitgenodigd om een veldbed te komen opmaken of thuis een gast te verwelkomen! U kunt zich opgeven via klokke@leidsebinnenstadsgemeente.nl

Merenwijk – De Regenboog

VerRASsing

In een artikel in een krant las ik de uitspraak "Voedsel voor te ziel". Dat is wat wij in de Regenboog al 52 jaar serveren. Voedsel voor de ziel. Op de menukaart staat het lezen uit de bron, de Bijbel. Momenten van stilte, luisteren naar gedichten en de overweging. Samen bidden. En natuurlijk mag daarbij het zingen niet ontbreken. Dat is onlosmakelijk verbonden met het voedsel. En dat zingen gebeurt onder begeleiding van orgelmuziek. Wij mogen ons gelukkig prijzen dat wij vier organisten hebben die ons afwisselend begeleiden.

Op 2 februari 1984 schuift een 16-jarige jongen op de orgelbank van de gereformeerde kerk in Westmaas. Hij zal best wel een beetje nerveus geweest zijn om voor de eerste keer de gemeente te begeleiden. Later is dat gevolgd door een aanstelling als tweede organist in de gereformeerde kerk van Strijen. Dan breekt de studietijd aan waardoor deze jongeman verhuist naar Leiden en bespeelt daar een aantal jaren het orgel van de Lutherse kerk.

Het zal natuurlijk geen verRASsing zijn als we hier spreken over Michiel Ras.

De 16-jarige Michiel

Voorheen het Heyligers orgel en nu het Foster- & Andrewsorgel waarop de organisten ons begeleiden is niet het enige orgel dat Michiel bespeelt. Ik beperk me daarbij even tot onze mooie stad Leiden. Michiel speelde op het orgel van

- de Stadsgehoorzaal bij uitvoeringen van het studentenkoor
- de Pieterskerk (Hagenbeerorgel) bij de Scratch Messiah, later ook op het Thomas Hillorgel
- de Hooglandse Kerk (de Swart-Van Hagerbeerorgel), diverse zomerconcerten
- de Lutherse Kerk (Drijveorgel) als vaste organist
- Het orgel van de Bevrijdingskerk.

Ik weet dat Michiel er helemaal niet van houdt zo in de aandacht te staan. "Laat mij maar lekker spelen, de rest hoeft niet zo nodig". Michiel, de bescheidenheid zelf, stelde de vraag als ik op zaterdagmorgen vroeg in de kerk aan het klussen was, of hij dan ook even mocht spelen.... Heerlijk om zo te mogen werken onder de begeleidende orgelklanken.

Links Jan Vis en rechts Michiel Ras

40 jaar organist zijn vanaf 2 februari 1984, verdient toch wel aandacht en waardering.

Voor zover we hebben kunnen nagaan speel je al vanaf 1993 in de Regenboog: dat is dus al 31 jaar! (Met dank aan vader Jaap voor de info). Vanaf 1993 ben je onlosmakelijk onderdeel van het uitreiken van het voedsel voor de ziel wat wij allemaal tot ons kunnen nemen.

Daarom zeggen wij nu DANK JE WEL voor al je spel en de vertolking van de prachtige klanken op het orgel en op de piano. We spreken de hoop uit dat je dat voorlopig ook wilt blijven doen.

Links Jan Vis en rechts Michiel Ras

Jan Vis, voorzitter AKM

Gespreksgroep 'Bij het ouder worden...'

In het voorjaar wil ik de gespreksgroep over ouder worden (voorheen: 'Zin in de ouderdom') weer voortzetten. Iedereen die mee wil praten over het thema 'ouder worden', over de mooie en moeilijke kanten daarvan, en over hoe zingeving en geloof hierin een rol kunnen spelen, is van harte welkom!

Omdat het in het voorjaar vaak wat mooier weer wordt, wil ik kijken of we ook samen een aantal keren buiten, al wandelend, met elkaar in gesprek kunnen gaan. Want juist als we in beweging komen, komen mooie herinneringen boven, ontstaan waardevolle gedachten en gesprekken. Een soort mini-pelgrimage over ouder worden dus! Uiteraard houden we daarbij rekening met ieders mogelijkheden en grenzen. We komen steeds op vrijdagmiddag om 14.30 uur bij elkaar, in de Regenboog, op de volgende data: 12-4, 26-4, 17-5 en 24-5.

Meer informatie en aanmelding bij ds. Mirjam Buitenwerf: ds.regenboog@gmail.com, tel. 06-40425789.

COLUMN

Bert Jan Lietaert Peerbolte

Op weg na Pasen

Reisverhalen zijn populair. Je kunt denken aan hoe enthousiast we elkaar kunnen vertellen over onze vakanties. Of aan programma's zoals van Floortje Dessing: je kijkt mee met een televisieploeg die naar ongekende bestemmingen gaat en zo reis je mentaal ook mee.

Er is niets nieuws onder de zon, zei de Prediker al. Reisverhalen waren in de oudheid even populair als nu. Ook toen reisden veel mensen graag. En ook toen waren de verhalen die dat opleverde populair.

In de Handelingen der Apostelen vinden we de oudste aanduiding voor de volgelingen van Jezus: 'de Weg'. Als Saulus (later: Paulus) naar Damascus reist om die volgelingen te vervolgen, worden zij gepresenteerd als 'aanhangers van de Weg' (Hand. 9:2; zie ook 18:25-26; 19:9, 23; 24:14). Het is een dynamisch beeld dat beweging veronderstelt. Het lijkt verwant aan de wijze waarop in de joodse traditie over de juiste wijze van leven gesproken wordt. Wat je wel en niet kunt en mag doen staat in de rabbijnse traditie bekend als *halacha*. Letterlijk betekent dat 'de wandel' of 'het lopen', 'het gaan'. Ook in het hedendaagse Nederlands gebruiken we dezelfde metafoor: 'levenswandel'.

Opvallend genoeg wandelt Jezus in de evangeliën heel wat af. Tot zestien keer toe verwijst Marcus bijvoorbeeld naar een weg, meestal niet alleen maar letterlijk bedoeld. Bij de instructie van zijn twaalf discipelen bijvoorbeeld geeft Jezus aan uitsluitend een staf, sandalen en één overkleed mee te mogen nemen (Mar. 6:8-9). Ze moeten vertrouwen op de zorg van God en mensen en geen zekerheden inbouwen als extra kleding, geld en eten.

Daar raakt Marcus aan een heel oud motief uit het Oude Testament. Ook daar wordt veel gereisd. Abram verlaat Ur der Chaldeeën zonder een idee te hebben waarheen hij op weg is. Hij vertrouwt op God. Hij gelooft. Hij zal de vervulling van de belofte niet zien, maar vertrouwt en gelooft. Mozes doet later hetzelfde als Abram. Hij reist uiteindelijk met de Israëlieten weg uit Egypte, op naar het beloofde land. En ook hij zal de belofte niet vervuld zien. Maar hij vertrouwt en gelooft God.

Het begin van het evangelie van Marcus zegt een verwijzing te zijn naar de profeet Jesaja. Het is iets gecompliceerder: het is een gecombineerd citaat van Mal. 3:1 en Jes. 40:3. De combinatie wordt veroorzaakt door het woord 'weg'. Een bode die de weg van de Heer bereidt en uitroept: 'maak de weg van de Heer gereed, maak recht zijn paden!'

Reizen en wandelen is dus een bijbels beeld voor het leven. Leven is nooit statisch, je bent altijd onderweg.

En dan is het essentieel wie je reisgezelschap is. Met wie ben je onderweg?

Het verhaal van Pasen verandert levens. Als de weg lijkt dood te lopen, maar dan ineens een nieuw begin krijgt, is dat een goddelijk uitroepeten achter het leven. In een van de mooiste verhalen uit de hele bijbel speelt dit een belangrijke rol.

Twee volgelingen van Jezus zijn, overmand door verdriet over zijn dood, op weg naar Emmaüs, zo'n drie uur lopen van Jeruzalem. Jezus gaat met hen mee en vraagt waarom ze zo verdrietig zijn. Hun reactie is begrijpelijk: 'heb je dan niet meegekregen wat er gebeurd is?!?' Ze leggen het Jezus uit en hij legt hun uit dat de messias moest lijden en sterven. Ze lopen door, nog steeds in hun zeepbel van verdriet. Dan nadert de avond en nodigen ze de onbekende man uit om met hen een veilige plek te vinden voor de nacht en samen te eten. Vervolgens vertelt Lucas dat Jezus het brood brak en dat toen de volgelingen de schellen van de ogen vielen. Ook hier het beeld van de reis, maar deze reis is een moeilijke. Wie zó gebukt gaat onder verdriet, ziet het allemaal niet meer helder. En dan de doorbraak. Jezus breekt het brood en deelt het eten met hen. Ze zien wie hij is en dan is hij weg. Ze keren terug naar Jeruzalem.

De vraag van Pasen aan ons is nu: hoe leggen wij onze reis af? Hebben we de moed om dat te doen in vertrouwen en geloof? Zoals bijvoorbeeld Abram en Mozes deden? Het evangelie van Pasen is dat het leven het wint van de dood, dat God het wint van alle tegenmachten in het leven. Het verhaal van de Emmaüsgangers houdt ons een spiegel voor: zien we de machten van licht en liefde nog aan het werk of gaan we gebukt onder zorgen en verdriet? Het is maar al te menselijk om dan niet meer open te staan voor de ontmoeting met de Opgestane. Maar ook voor wie zich in die situatie bevindt is het goede nieuws van Pasen dat die ontmoeting door onze zorgen en ons verdriet heenbreekt. 'Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen!' (Joh. 1:5 NBV21).

Nieuwe functie ouderenpastor Jorine de Klerk

Al enige jaren werk ik met plezier als ouderenpastor in geloofsgemeenschap De Verbinding (vanaf 2016) en in de wijkgemeente Leiden Zuidwest (vanaf 2019). Met als taken: pastoraat en het opzetten van de samenwerking voor onze oudere gemeenteleden tussen deze twee wijkgemeenten.

Sinds 1 januari 2024 is mijn functie ingrijpend veranderd. Ik heb minder uren gekregen en mijn takenpakket is anders geworden. In lijn met het nieuwe beleidsplan van de Algemene Kerkenraad heb ik een bredere rol gekregen binnen de PgL. Momenteel ben ik bezig een stuurgroep te vormen waarin alle wijken vertegenwoordigd zijn. Samen met deze stuurgroep zal ik me richten op activiteiten voor ouderen,

met een focus op beleid en toerusting van vrijwilligers. Daarvoor heb ik 12 uur per week tot mijn beschikking.

De andere helft van mijn werk (eveneens 12 uur) blijf ik aangesteld als pastor voor de twee wijkgemeenten waarin ik al werkzaam was. Dus 6 uur per week voor Leiden Zuidwest en 6 uur per week voor De Verbinding. Gezien het helaas sterk verminderde aantal uren zullen de beide kerkenraden de komende tijd in overleg met mij bespreken wat dit betekent voor de invulling van het pastorale werk.

Als kerkelijk werker heb ik een ruime ervaring opgebouwd in verschillende gemeenten binnen de Protestantse Kerk. Eveneens heb ik de driejarige postacademische opleiding Geestelijke Begeleiding gevolgd zowel aan de Protestantse Theologische Universiteit als aan het Titus Brandsma Instituut (Radboud universiteit in Nijmegen). Ik ben bereikbaar op 06-38709440 of pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl

Jorine de Klerk

Evensongs Hooglandse Kerk starten weer

Op zondag 14 april 2024 start weer een nieuw seizoen Evensongs in de Hooglandse Kerk. Op deze eerste zondag nodigen we u uit om mee te genieten van de **Roden Girl Choristers** onder leiding van Sonja de Vries. Het 'Father'-Willis orgel wordt bespeeld door Sietze de Vries. Liturg is ds. Egbert van der Weide.

Het wordt een feestelijke Evensong waarin Pasen nog uitgebreid doorklinkt. We starten met de 'Introit for Easter' van de Engelse componist Philip Ledger. De anglicaanse koorcultuur heeft ook Nederlandse componisten aangezet tot het schrijven van werk in die traditie. Zo is het 'Magnificat' en 'Nunc Dimittis' in 2023 gecomponeerd door Sietze de Vries. Het anthem 'Hear my prayer' is van Felix Mendelssohn Bartholdy. Dit werk is geschreven op

een Engelse tekst van William Bartholomew, gebaseerd op psalm 55. De responses zijn van Disraeli Brown.

Het **Roden Girl Choristers** koor bestaat uit ongeveer vijftieng meisjes in de leeftijd van 8 tot 18 jaar. Het is in 2000 opgericht en kan zich met haar prachtige, professionele koorklank

prima meten met Engelse kathedrale meisjeskoren.

De deur opent om 16.30 uur. Aanvang is 17.00 uur. Meer informatie vindt u op www.evensongsleiden.nl. De serie Evensongs in de Hooglandse Kerk wordt georganiseerd door Bijzonder Kerkenwerk Leiden.

U bent van harte welkom!

Uitvaartverzorging Janson&Bolland

071-5 122 112

www.levendaal.eu

Janson&Bolland
Levendaal 103
Leiden

Afscheidscentrum Oegstgeest
Piet Heinlaan 42a
Oegstgeest

 **ichthus
boekhandel**
bijbels boeken muziek

Nieuwstraat 27 • Leiden • Telefoon: 071-5147061
Alphen aan den Rijn | Den Haag | Leiden | Zoetermeer
www.ichthusboekhandel.nl

En toch... Paasgroet vanuit de Raad van kerken Raad van Kerken in Nederland

Colofon

Leids Kerkblad

Is een uitgave van de
Protestantse gemeente te Leiden
Van Vollenhovenkade 22, 2313 GG Leiden
T: 071-5764145
E: redactie@protestantsegemeenteleiden.nl

De PgL en de Diaconie PgL zijn
aangemerkt als Algemeen Nut
Beogende Instellingen.
Uitgebreide informatie
op de website:

www.protestantsegemeenteleiden.nl/anbi

Redactie

Hennie van der Ouw, eindredacteur
Harmy Jansen, contactpersoon, coördinatie red.
Gerard Daalhuizen, hoofdredacteur
Ronald Hartsuiker, algemeen

Het volgende nummer

verschijnt op 8 mei. De kopij moet uiterlijk op
dinsdag 23 april om 12.00 uur zijn ingeleverd.

Collectebonnen

www.protestantsegemeenteleiden.nl/webwinkel
E: info@kerkelijkbureauleiden.nl

Advertentieredactie

info@kerkelijkbureauleiden.nl

Vormgeving

Chris Driessen Desktopping - cdtp@ziggo.nl

Druk

De Bink - Leiden

Wijkgemeente Zuid West - De Pelgrim

Predikant: ds. Mirjam Buitenwerf, 06-40425789
E: buitenwerf.pglzw@gmail.com
Pastor: Jorine de Klerk, 06-38709440
E: pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl
Scriba: Trieneke van Berkum
E: scriba-pgleidenzuidwest@hotmail.com
Info: <https://leidenzuidwest.protestantsekerk.net>
Kerkelijk centrum: De Verdieping
Stevensbloem 269, 2331 JD

De Verbinding - Vredeskerk

Predikant: ds. René Venema, 06-81456079
E: ds@renevenema.nl
Pastor: Jorine de Klerk, 06-38709440
E: pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl
Scriba: Lodewijk de Jonge
E: scriba@deverbindingleiden.nl
Info: www.deverbindingleiden.nl
Wijkcentrum De Wijkplaats:
Topaaslaan 23, 2332 JC, 071-7851276

Marekerkgemeente - Marekerk

Predikant: ds. Ton Jacobs, 071-8870207
E: jacobs@marekerk.nl
Scriba: E: marekerk@gmail.com
Info: www.marekerk.nl

Leidse Binnenstadsgemeente - Hooglandse Kerk

Predikant: ds. Margreet Klokke, 06-48228505
E: klokke@leidsebinnenstadsgemeente.nl
Scriba: Rutger van Soeren, E: scribalbg@gmail.com
Info: www.leidsebinnenstadsgemeente.nl

Merenwijk - De Regenboog

Predikant: ds. Mirjam Buitenwerf, 06-40425789
E: ds.regenboog@gmail.com
Scriba: Anja Rijken
E: rijkenanja@gmail.com
Info: www.deregenboogmerenwijk.nl

Diaconie - De Bakkerij

Coördinator: ds. Judith van den Berg-Meelis
E: info@debakkerijleiden.nl
Info: www.debakkerijleiden.nl

Ekklesia Leiden

Pastor: ds. Owe Boersma, 06-30559980
E: o.boersma@ekkesialeiden.nl
Secretariaat: Rapenburg 100, 2311 GA Leiden
E: info@ekkesialeiden.nl
Info: www.ekkesialeiden.nl

Jong-PgL

Jeugdwerker: Ilse Visser, 06-57482040
E: jong@pg-leiden.nl

Ouderenpastoraat PgL

Pastor: Jorine de Klerk, 06-38709440
E: pastorjorinedeklerk@pg-leiden.nl

Algemene Kerkenraad en College van Kerkrentmeesters

Secretariaat: Van Vollenhovenkade 22
2313 GG Leiden
E: info@kerkelijkbureauleiden.nl